Riigikantselei
riigikantselei@riigikantselei.ee

Koopia: kuupäev digiallkirjas
Rahandusministeerium: info@fin.ee
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium: info@mkm.ee

Ühispöördumine Vabariigi Valitsusele: diislikütuse aktsiis tuleb ajutiselt viia EL-i miinimumtasemele

Lugupeetud peaminister Kristen Michal

Eesti transpordi-, logistika- ja kütusesektori organisatsioonid kutsuvad Vabariigi Valitsust ja Riigikogu üles langetama ajutiselt diislikütuse aktsiisi Euroopa Liidu miinimumtasemele, s.o 330 euroni 1000 liitri kohta.

Diislikütuse hind on Eestis tõusnud rekordtasemele ning selle mõju ei piirdu üksnes transpordisektoriga. Kõrge diislikütuse hind kandub edasi kogu majandusse, mõjutades otseselt logistikat, tööstust, metsandust, põllumajandust, ehitust ja lõpuks ka tarbijahindu. Diislikütus ei ole pelgalt ühe sektori sisend, vaid kogu Eesti majanduse toimimise seisukohalt kriitilise tähtsusega energiakandja.

Eestis on diislikütuse aktsiisimäär täna 428 eurot 1000 liitri kohta. Valitsus on küll teatanud, et 1. maiks kavandatud aktsiisitõus jääb ära, kuid sellest ei piisa olukorras, kus meie lähiriigid rakendavad või valmistavad ette täiendavaid samme kütusehinna surve leevendamiseks. Lätis kehtib alates 1. aprillist kuni 30. juunini 2026 ajutiselt alandatud diislikütuse aktsiis 396 eurot 1000 liitri kohta. Poola on viinud diislikütuse maksukoormuse Euroopa Liidu miinimumtasemele vastavale tasemele ning Leedus on samuti tehtud ettepanek ajutiseks diislikütuse aktsiisi langetamiseks.

See tähendab, et Eesti ettevõtted tegutsevad järjest ebasoodsamas konkurentsiolukorras, kui meie naabrid oma maksukoormust kohandavad, Eesti aga mitte. Kui diislikütuse aktsiisi Eestis ajutiselt ei langetata, tähendab see Eesti transpordi-, logistika-, tootmis-, metsandus- ja põllumajandussektorile kõrgemaid sisendkulusid ning nõrgemat konkurentsipositsiooni võrreldes naaberriikidega.

Ajutine diislikütuse aktsiisilangetus ei ole riigieelarvele tegelik lisakulu. Vastupidi – kõrgemate kütusehindade tõttu laekub riigieelarvesse rohkem käibemaksutulu. Just see lisanduv käibemaksutulu annab riigile piisava eelarvelise ruumi viia diislikütuse aktsiis ajutiselt Euroopa Liidu miinimumtasemele. Ka teised riigid on oma aktsiisilangetuste põhjendamisel viidanud samale loogikale: kõrgematest kütusehindadest tulenev suurem käibemaksulaekumine võimaldab aktsiisi ajutiselt langetada.

Seetõttu ei ole praegu küsimus selles, kas aktsiisi langetamine soodustab tarbimist. Küsimus on selles, kas Eesti riik on valmis kaitsma oma ettevõtete konkurentsivõimet, pidurdama kulusurvet kogu majanduses ning vältima olukorda, kus tankimine liigub taas piiri taha koos maksutuluga. Varasem kogemus aastatest 2016-2018 näitas faktipõhiselt, et liiga kõrge diislikütuse aktsiis viib tankimised naaberriikidesse ning lõpptulemusena kaotab sellest ka riik ise.

06.04.2026 Riigikogus üle antud eelnõu diislikütuse aktsiisi ajutiseks langetamiseks Euroopa Liidu miinimumtasemele kinnitab, et lahendus on olemas. Eesti transpordi-, logistika- ja kütusesektori organisatsioonid toetavad seda ettepanekut ning peavad vajalikuks, et valitsus ei piirduks üksnes aktsiisitõusu ärajätmisega, vaid teeks järgmise vajaliku sammu Eesti ettevõtete ja tarbijate kaitseks.

Eesti ettevõtjad ei vaja täna sümboolseid žeste, vaid reaalseid otsuseid. Kui meie naabrid langetavad ajutiselt diislikütuse aktsiisi, kuid Eesti piirdub üksnes varasemalt kavandatud aktsiisitõusu ärajätmisega, tähendab see Eesti ettevõtetele kõrgemaid sisendkulusid ja nõrgemat konkurentsipositsiooni.

Seetõttu kutsume Vabariigi Valitsust ja Riigikogu üles langetama ajutiselt diislikütuse aktsiisi Euroopa Liidu miinimumtasemele, s.o 330 euroni 1000 liitri kohta, vähemalt kolmeks kuuks või kuni kütuseturu olukorra stabiliseerumiseni, et leevendada energiakriisi mõju Eesti ettevõtetele ja inimestele ning säilitada Eesti majanduse konkurentsivõime.

Eesti Transpordikütuse Ühingu tegevjuhi Krista Maria-Alase sõnul ei ole küsimus enam ainult kütuse hinnas, vaid kogu majanduse toimimises.
„Kõrge diislikütuse hind ei jää ainult transpordi probleemiks, vaid kandub edasi kogu tarneahelasse ja lõpuks tarbijahindadesse. Kui meie naabrid aktsiise langetavad, aga Eesti seda ei tee, tähendab see otsest konkurentsikahju Eesti ettevõtetele."

Autoettevõtete Liidu tegevjuhi Kersten Kattai sõnul vajab Eesti veondussektor praegu naaberriikidega võrreldavaid tingimusi.
„Kui Läti, Leedu ja Poola teevad otsuseid oma ettevõtete kaitseks, siis ei saa Eesti jääda pealtvaatajaks. Ajutine diislikütuse aktsiisilangetus oleks kiire ja mõistlik meede, mis aitaks hoida Eesti ettevõtete konkurentsivõimet ja pidurdada inflatsiooni kiiret kasvu."

Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsioon (ELEA) juhatuse liikme Herkki Kitsing sõnul vajame konkurentsikeskkonna säilitamiseks valitsuse poolt lahendusi kuni kütuseturu olukorra stabiliseerumiseni. Kütusehindade järsk tõus ja kulude kontrollimatu kasv võrreldes tuludega seavad ohtu Eesti ettevõtete konkurentsivõime.

Eesti Rahvusvaheliste Autovedajate Assotsiatsiooni (ERAA) nõukogu esimehe Tiit Parik'u sõnul annaks aktsiisi langetamine selge märgi valitsuse riigimehelikusest Eesti ettevõtete ja inimeste toetamisel keerukates majandustingimustes.

Ühispöördumisega on liitunud:

Krista Maria-Alas, tegevjuht
Eesti Transpordikütuse Ühing

Kersten Kattai, tegevjuht
Autoettevõtete Liit

Tiit Parik, nõukogu esimees
Eesti Rahvusvaheliste Autovedajate Assotsiatsioon (ERAA)

Herkki Kitsing, juhatuse liige
Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsioon (ELEA)

Tõnis Hintsov, juhatuse liige
PROLOG - Eesti Tarneahelate Juhtimise Ühing

Kontakt meediale:
Krista Maria-Alas

Eesti Transpordikütuse Ühingu tegevjuht
+372 502 9983
krista-maria.alas@fuelsunion.ee